

VIATA DE LICEU

se traieste o singura data!

DREPTATEA

A. P. Iliescu

„Legea e forța comună organizată pentru a împiedica nedreptatea. Mai pe scurt, legea e dreptatea.” (Bastiat)

Liberalismul a avut o contribuție importantă la recunoașterea socială, la aplicarea instituțională a principiilor politico-juridice ale supremației legii, la recunoașterea statului de drept (guvernat exclusiv de lege), supunerea individuală exclusiv în fața legii, la recunoașterea egalității complete a cetățenilor în fața legii (desființarea privilegiilor juridice), respectarea drepturilor omului. De aici rezultă aportul liberal la așezarea vieții sociale moderne pe baza legalității.

Conform liberalismului, dreptatea trebuie raportată la drepturile (naturale) ale omului, ea reprezentând satisfacerea acestor drepturi. În cadru social drepturile sunt garantate prin lege, de unde se explică legătura esențială între legalitate și dreptate.

Liberalii spun că nimic altceva decât respectarea legii nu mai este necesar pentru întronarea dreptății.

Bastiat: „Legea e doar organizarea dreptului individual, preexistent, de legitimă apărare. Legea e deci dreptatea. Misiunea ei e doar aceea de a împiedica pe cineva să uzurpe dreptul cuiva”. Astfel, dreptatea este realizată.

Teoria reducționistă spune că dreptatea este redusă la legalitate, legalitatea este redusă la respectarea drepturilor individuale, naturale. Teoria minimalistă spune că legile și normele dreptății constituie doar un minim de restricții indispensabile ce lasă loc liberei inițiative individuale.

Legislația- cadru normativ, ansamblu al regulilor jocului. Competițiile și confruntările sociale necesită un cadru normativ.

Dreptatea se reduce la legalitate. Exista două tipuri de dreptate:

- procedurală;
- distributivă (caracteristică statelor autoritare);

Dreptatea procedurală constă în respectarea normelor de procedură, regulilor de conduită și cerințelor formale, rezultând din competiție.

Echitatea provine din faptul că șansele de câștig sunt egale.

În concluzie, liberalii susțin că un grad înalt de libertate politică, socială, de inițiativă economică compensează inegalitatea de șanse existentă în economia de piață. Primatul libertății se manifestă atât față de egalitate, cât și față de dreptate.

